

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Promemoria om ett nytt ersättningsystem för mottagande av ensamkommande barn och unga

A2016/01307/I

Länsstyrelsen i Västernorrlands län yttrar sig över promemorian *Ett nytt ersättningsystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga*. Yttrandet inleds med övergripande synpunkter. Därefter lämnas synpunkter på överväganden och förslag utifrån promemorians disposition.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen i Västernorrland är positiv till ett nytt och förenklat ersättningsystem för mottagande av ensamkommande barn. Detta har varit efterfrågat länge av kommunerna i länet. Länsstyrelsen ser i stort positivt på de förslag som innebär fler schabloner och färre återsökningsförfaranden, som därmed minskar administrationen för berörda parter. Länsstyrelsen noterar att de föreslagna schablonerna till vissa delar missgynnar kommuner i länet samt att det ekonomiska ansvaret för beredskap och kapacitet som åläggs kommunerna inte till fullo återspeglas i ersättningsnivåerna.

Synpunkter på promemorians förslag

3.1 Ny ersättning för beredskap och kapacitet för mottagande av ensamkommande barn

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget med följande synpunkter.

En årlig fast ersättning för mottagande är betydelsefullt för kommunerna. Det är också av stor vikt att kommunerna kan ha beredskap och kapacitet för omställningar av verksamheter vid förändringar i mottagandet. Länsstyrelsen anser att det behövs ett förtydligande kring hur den rörliga delen av ersättningen ska beräknas då mottagningsbehovet revideras vid fyra tillfällen under året.

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att överenskommelserna har spelat ut sin roll som grund för ersättning till kommunerna, men överenskommelserna har även reglerat ålder och kön. Länsstyrelsen efterfrågar att det även i fortsättningen säkerställs att det finns ett mottagande som tillgodoser de specifika och särskilda behov vissa barn kan ha på grund av låg ålder, kön eller andra omständigheter och att dessa behov kan mötas på ett tillfredsställande sätt.

2016-08-16

3.2 Schablonersättning till ankomstkommuner för tillfälligt mottagande av asylsökande barn

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om schablonersättning till ankomstkommunerna.

3.3 Schablonersättning för mottagande av asylsökande ensamkommande barn i anvisningskommuner

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget i stort men föreslår att kostnader för transport och god man lyfts ur förslaget. Kommunernas kostnader för god man är mer omfattande än den föreslagna ersättningen, så länge som Migrationsverket har långa handläggningstider. Om barnet placerats i annan kommun är det otydligt hur, och om, kostnaden för tolk och god man ska tillfalla vistelsekommunen. Även kostnader för transporter bör ligga utanför schablon eftersom det är väsentligt dyrare att resa från nordliga kommuner för att hämta ett aviserat barn i södra Sverige än det är för sydliga kommuner.

3.4 Schablonersättning per dygn för mottagande av ensamkommande barn

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget på ändrad ersättningsnivå men avstyrker den föreslagna summan.

Länsstyrelsen instämmer inte med förslagets bedömning att ett större antal av de ensamkommande 16-17 åriga barnen kommer att placeras stödboende. Den nya placeringsformen stödboende är avsedd som alternativ placering för ensamkommande unga i åldern 18-20 år. För närvarande har Migrationsverket långa handläggningstider och det nyligen antagna riksdagsbeslutet om tidsbegränsade uppehållstillstånd och minskade möjligheter till familjeåterförening riskerar sammantaget komma att påverka hälsotillståndet för de aktuella barnen negativt och därmed ökar behovet av vård och omsorg för dessa individer. Flera kommuner bedömer därför att stödboende generellt inte är en adekvat boendeform för ensamkommande barn. Därmed riskerar departementspromemorians antagande att ett större antal 16-17 – åringar kommer att placeras i stödboendeverksamhet att falla.

Ersättningen för mottagande av ensamkommande barn har legat på samma nivå sedan 2006 medan kommunernas kostnader för löner och drift av verksamheten årligen ökat. Länsstyrelsen anser därför att schablonersättningen bör ligga på 1 500 kronor i enlighet med snittutbetalning för målgruppen under 2014.

3.5 Begränsad möjlighet till ersättning för asylsökande ensamkommande unga i åldern 18-20 år

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men påpekar att detta är ett avsteg från normaliseringsprincipen för den berörda målgruppen. I proposition 2005/06:46 *Mottagande av ensamkommande barn* fördes begreppet normaliseringsprincipen fram vilket innebär att samma regler och sociala omvårdnadssystem, så långt det är möjligt, bör gälla för samtliga barn och unga som vistas i Sverige och att socialtjänstlagen ska beaktas. Med de långa handläggningstider som Migrationsverket har riskerar de individer i den berörda målgruppen som saknar beslut om vård eller behandling att få en

Yttrande

Dnr. 851-5023-16

2016-08-16

otrygg tillvaro med flera omplaceringar och osammanhängande skolgång. Länsstyrelsen anser att det bör finnas utrymme i förslaget för hänsyn till fullföljande av skolgång, 18-åringens sociala förutsättningar och förläggningens placering i förhållande till kommunen när beslut ska fattas om överföring från boende till förläggning.

3.6 Schablonersättning för ensamkommande unga i ålder 18-20 med uppehållstillstånd

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget med följande synpunkt.

Länsstyrelsen instämmer att olika boendelösningar för målgruppen utifrån individens mognad är att föredra. Länsstyrelsen noterar att exempelvis både öppenvårdsinsatser inom socialtjänsten som kräver utredning och uppföljning och skolgång på folkhögskola med internat är betydligt dyrare än den föreslagna schablonersättningen. Länsstyrelsen anser att det därmed finns en risk att individens rättigheter inte beaktas vid besluten utan underställs en kostnadseffektiv lösning. Länsstyrelsen noterar också att den omfattande bostadsbrist som råder i de flesta kommuner kommer att begränsa möjligheterna till olika boendeformer även för denna målgrupp.

3.7 Ersättning för ensamkommande barn och unga som är placerade i annan kommun än anvisningskommun

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och har i övrigt inga synpunkter

3.8 Ersättning för faktiska kostnader i vissa särskilda situationer

Länsstyrelsens tillstyrker förslaget och har i övrigt inga synpunkter

3.9 Ikraftträdande m.m.

Länsstyrelsens tillstyrker förslaget och har i övrigt inga synpunkter

Detta yttrande har beslutats av Länsråd Sten-Olov Altin, efter beredning av enhetschef vid enheten för regional utveckling Daniel Gustafsson och beredning och föredragning av integrationsutvecklare Anneli von Wachenfeldt.

Sten-Olov Altin
Länsråd
Länsstyrelsen Västernorrland

Anneli von Wachenfeldt
Integrationsutvecklare
Länsstyrelsen Västernorrland

Kopia: a.registrator@regeringskanslet.se